

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

АКЦИОНИ ПЛАН
за спровођење Стратегије
обезбеђења квалитета
2017/2018 до 2020/2021

Ниш, 2018.

На основу чланова 22. и 25. Закона о високом образовању и чланова 178-181. Статута Филозофског факултета Универзитета у Нишу, а у складу са *Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа* Националног савета за високо образовање („Службени гласник РС“ бр. 106/06) и *Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета у Нишу*, Комисија за унапређење квалитета Филозофског факултета у Нишу сачинила је

АКЦИОНИ ПЛАН за спровођење СТРАТЕГИЈЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА на Филозофском факултету у Нишу

У складу са утврђеним стандардима Националног савета за високо образовање за обезбеђење и унапређење квалитета високошколских установа, са стандардима за самовредновање, спољашњу проверу квалитета, и акредитацију високошколских установа и студијских програма, као и са циљевима утврђеним Стратегијом обезбеђења квалитета Филозофског факултета у Нишу, овим **Акционим планом** утврђују се мере и поступци за обезбеђивање и унапређивање квалитета у свим релевантним областима.

Стратегијом обезбеђења квалитета утврђене су следеће области у којима се обезбеђује и унапређује квалитет:

- студијски програми основних, мастер и докторских студија
- наставни процес
- научноистраживачки рад
- наставници и сарадници
- студенти
- квалитет студирања и живота студената на Факултету
- уџбеници и литература
- библиотечки ресурси
- информатички ресурси
- простор и опрема
- ненаставна подршка, стручне службе, Секретаријат Факултета
- процес управљања Факултетом
- финансирање
- јавност у раду
- систем управљања квалитетом и систематско праћење квалитета,
- улога студената у унапређењу квалитета,
- процес самовредновања.

Акционим планом утврђују се поступци и активности чији је циљ праћење, вредновање и унапређивање квалитета у овим областима. Акционим планом утврђују се субјекти који су одговорни за спровођење предвиђених поступака и активности, као и оквирни рокови за њихово спровођење.

I АКЦИОНИ ПЛАН САМОВРЕДНОВАЊА 2017/2018 ДО 2020/2021

Акционим планом самовредновања утврђују се поступци, задаци и активности чији је циљ сакупљање и анализа података за процес самовредновања, у складу са стандардима Националног савета за високо образовање.

Акционим планом самовредновања утврђују се и субјекти одговорни за спровођење предвиђених поступака и активности, као и оквирни рокови за њихово спровођење.

Стандард 1 – Стратегија обезбеђења квалитета

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Кораци у Стратегији обезбеђења квалитета			
Промене на сајту факултета у смислу обједињавања свих информација које се тичу система за обезбеђивање квалитета на једној интернет страници.	Центар за унапређење квалитета Рачунарски центар	Јун 2018. година	
Праћење рокова за реализацију предвиђених претходним Акционим планом	Управник Центра Руководиоци радних група Центра за унапређење квалитета	Стално	Периодични извештаји
Доношење Акционог плана за 2017/2018. годину	Савет факултета	Друго тромесечје 2018. године	Одлука Савета
Измене и допуне у Стратегији обезбеђења квалитета	Савет факултета	Друго тромесечје 2018. године	Одлука Савета

Мере и активности за унапређење квалитета стандарда 1

- 1) На сајту Филозофског факултета је доступна документација која се тиче система квалитета, међутим, ти документи се налазе на различитим секцијама у оквиру интернет странице Факултета. Такав начин приказа у знатној мери смањује прегледност и могућност да се до података који се тичу система квалитета дође на брз и једноставан начин. У суштини, отежано је претраживање података и информација које су везане за систем обезбеђивања квалитета. Примера ради секција под називом Систем обезбеђења квалитета је одвојена од секције која носи назив Центар за унапређење квалитета, иако не би требало да буде тако. У том контексту потребно је извршити обједињавање свих информација које се тичу праћења и развоја квалитета у оквиру једне секције. Предлог је да се у сарадњи са Рачунарским центром, након интегрисања новог Google корисничког сервиса G Suite for Education, ради на обједињавању доступних информација из ове области.
- 2) Нису у довољној мери поштовани рокови који су дефинисани Акционим планом за спровођење стратегије факултета који је донет 2012/2013 – 2014/2015. године. Прецизно дефинисање рокова за реализацију активности које су усмерене ка обезбеђивању квалитета је неопходно како не би дошло до дужих временски периода у којима се јавља застој у реализацији активности. У том контексту неопходно је прецизирање рокова и извршилаца за поједине активности које су саставни део годишњег плана Центра за унапређење квалитета. Овакав приступ је неопходан, посебно у делу јасног дефинисања рокова, јер су активности Центра за унапређење квалитета планиране током читаве академске године, што подразумева развој квалитета као перманентну делатност. С обзиром да Центар има у свом саставу три радне групе, потребно је да се израде планови на нивоу радних група са прецизно дефинисаним роковима за реализацију појединих активности. Јасним одређењем динамике би било могуће спроводити мере контроле квалитета током читаве године, што је у сагласности са претходно усвојеним Акционим планом.
- 3) Потребно је донети Акциони план 2017/2018. године, који треба учинити конкретнијим и оперативнијим скраћивањем периода на који се односи и формулисањем конкретнијих краткорочних циљева. Утврђено је да акциони план за наредни период треба прецизније да дефинише краткорочне активности, кораке и процесе, и да се његово извршавање анализира у краћим интервалима. Годишњи акциони план треба да садржи спецификацију конкретних задатака у оквиру сваке активности, субјекте одговорне за њихово спровођење, и рокове за завршетак сваког задатка у оквиру активности. Неопходно је у краћим интервалима евалуирати и до сада примењивану методологију за самовредновање и усавршити начин сакупљања и анализе података. Након израде Акциони план за спровођење стратегије квалитета потребно је проследити Савету факултета како би био размотрен и усвојен.

- 4) У документу Стратегија обезбеђења квалитета из 2007. године, као и изменама и допунама овог документа које су донете 2012. године, у складу са тадашњим условима рада предвиђени су сви релевантни субјекти који су укључени у процес обезбеђивања квалитета. Међутим, како је у међувремену основан Центар за унапређење квалитета који је преузео и проширио послове и активности дотадашње Комисије за унапређење квалитета предлог је да се унесу измене које ће обухватити и активности овог Центра. У складу са тим предлог је да се у садашњу Стратегију за обезбеђење квалитета унесу измене које би у делу који се односи на субјекте обезбеђења и унапређења квалитета обухватиле активности које реализује новоформиран Центар.

Стандард 2 – Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Кораци за стандард Начин и поступци за обезбеђење квалитета			
Разрадити систем поступака за праћење напора запослених у делу професионалног развоја	Управник Центра Радне групе Центра за унапређивање квалитета	2018. година	Документ система и поступака
Развој поступака и процедура у свим областима посебно у области управљања и ненаставне подршке	Управа Факултета Секретар Факултета Радне групе Центра за унапређивање квалитета	2018. година	Документ система и поступака
Разрада система мера и поступака за активнију партиципацију студената у процесу вредновања	Студентски парламент Радне групе Центра за унапређивање квалитета	2018. година	Документ који садржи систем мера

Мере и активности за унапређење квалитета стандарда 2

- 1) У складу са потребом за ближим одређењем поступака којима би се обезбедило праћење и унапређење квалитета наставника и сарадника у домену стручног усавршавања и посебно развоја педагошко-методичких компетенција неопходно је детаљније разрадити систем поступака путем којих би се могли на адекватан начин пратити напори запослених у делу професионалног развоја. То подразумева активности које се односе на писање научно-истраживачких радова као и активности које су везане за реализацију наставе која треба да буде заснована на интерактивним принципима. Сходно томе потребно је прецизније разрадити систем мера које би представљале подршку професионалном развоју наставника и сарадника на факултету.
- 2) Потребно је и надаље развијати поступке и процедуре за унапређење квалитета у свим областима, посебно када је реч о области управљања и ненаставне подршке кроз периодичну евалуацију, израду анализа и извештаја који би чинили добру основу за праћење и унапређење квалитета.
- 3) У циљу активнијег позиционирања студената у процесу развоја квалитета неопходно је разрадити систем мера и поступака путем којих би студенти имали активнију улогу у процесу вредновања, како би постојала адекватна повратана информација о реализованим мерама на пољу унапређивања квалитета наставних и других активности.

Стандард 3 – Систем обезбеђења квалитета

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Кораци у Систему обезбеђења квалитета			
Постављање на сајт релевантних докумената Центра за унапређивње квалитета и извештаја везаних за процес самоевалуације	Рачунарски центар Секретар за техничку подршку Центра	Мај 2018. године	
Анкетирање послодаваца чији су запослени завршили Филозофски факултет у Нишу	Управник Центра Радна група Центра за унапређивање квалитета Управа Факултета Рачунарски центар	2018. година	Упитници, извештаји о обављеном анкетирању
Мотивисање наставника за укључивање у процес самовредновања	Управа Факултета Управници департмана Центар за унапређивање квалитета	Стално	Записници са састанака на нивоу департмана
Ефикасније прикупљање података везаних за самоевалуацију Поштовање договорених рокова	Центар за унапређивање квалитета	Крајем јесењег и пролећног семестра	Записници са седница радних група

Мере и активности за унапређење квалитета стандарда 3

- 1) Документи Центра за унапређивање квалитета, као и извештаји везани за процес самоевалуације треба да буду транспарентније приказани и да се налазе на сајту Факултета. Предлог је да се сви релевантни документи и извештаји о реализованим анкетама поставе на Интернет страницу Факултета.
- 2) У току претходне године Центар за унапређење квалитета је према свом плану имао читав низ активности које су везане за процес самоевалуације: анкетирање студената свих нивоа студија, анкетирање наставника и сарадника, израде извештаја на нивоу радних група о реализованим активностима. Оно што није урађено у делу самоевалуације током ове године је анкетирање послодаваца, које такође може дати релевантне податке о квалитету студената који су завршили Филозофски факултет и који су запослени. Предлог је да се током 2018/2019. године обави и овај важан део процеса самовредновања који подразумева ангажовање Центра за унапређивање квалитета и управе Факултета у смислу планирања и организације начина за реализацију ове активности.
- 3) На основу разговора чланова радних група може се закључити да се у процес самовредновања врло радо укључују наставници који су за то мотивисани, док код осталих мањи степен интересовања за активности које су везане за самовредновање. Потребно је у већој мери промовисати активности радних група Центра за унапређивање квалитета, како би се указало на значај активности којима се баве. Предлог је већа информисаност управника департмана о активностима самог Центра и појединих радних група, како би се постало веће укључивање наставника и сарадника.
- 4) Имајући у виду да је Центар за унапређивање квалитета формиран током прошле године и да је планирао и реализовао низ активности још увек постоје недоумице везане за прикупљање података и њихову обраду на нивоу радних група. Потребно је да се у наредном периоду искористе прошлогодишња искуства како би се превазишли недостаци у делу прикупљања података који су везани, пре свега за динамику обраде података и писање извештаја на нивоу радних група. Предлог је да се на састанцима Центра за унапређивање квалитета разматрају могућности које би допринеле оствривању динамике која је зацртана планом.

Стандард 4 – Квалитет студијског програма

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Кораци у Квалитету студијског програма			
Анкетирање дипломираних студената	Центар за унапређивање квалитета	2018. година	Извештаји о резултатима анкетања
Анкетирање послодаваца	Центар за унапређивање квалитета	2018. година	Извештаји о резултатима анкетања
Провера класификације типова предмета СА, ТМ, АО, НС	Центар за унапређивање квалитета - Радна група за праћење успешности и ефикасности студирања Управници и наставници департмана Управник Центра	Од школске 2017/2018 до 2019/2020	Наставни програми департмана и силабуси извештаји са седнице департмана
Допуна листе изборних предмета и усклађивање статуса ЕСПБ кредита стечених кроз изборне предмете	Центар за унапређивање квалитета - Радна група за праћење успешности и ефикасности студирања Управници и наставници департмана Управник Центра	До наредне акредитације 2019/2020.	Јединствена листа изборних програма, Силабуси предмета, ЕСПБ кредити за изборне предмете извештаји са седнице департмана
Преиспитати студијске програме у циљу конкретнијег дефинисања исхода учења и његовог усаглашавања са циљевима студијског програма и исходима образовања и наставним методама	Управници и наставници департмана	Од школске 2017/2018 до 2019/2020.	Студијски програми силабуси предмета извештаји са седнице департмана

Усклађивање студијских програма са потребама тржишта рада	Управа Факултета Управници и наставници департмана Заинтересовани послодавци и компаније	Стално	Студијски програми силабуси предмета Извештаји са састанака са послодавцима
Упознавање студената са исходима учења	Центар за унапређивање квалитета - Радна група за праћење успешности и ефикасности студирања Студентски парламент	Од школске 2017/2018 до 2019/2020.	Извештаји са састанака Студентског парламента и извештаји Радне групе за праћење успешности и ефикасности студирања
Праћење радног оптерећења студената у односу на ЕСПБ бодове за сваки предмет	Управници департмана, наставници Управник Центра	До наредне акредитације 2019/2020.	Извештаји са седнице департмана
Јачање промотивних активности факултета у циљу повећања броја уписаних кандидата у прву годину основних академских студија	Душан Алексић, асистент на Департману за комуникологију и новинарство Наставници и сарадници са осталих департмана који су укључени у промотивне активности Факултета	Школска 2017/2018. и даље	Извештаји група које су радиле промоцију
Подстицање студената у програме мобилности	Канцеларија за међународну сарадњу Студентски парламент Центар за унапређивање квалитета - Радна група за праћење успешности и ефикасности студирања	Стално	Записници са седница студентског парламента Записници са одржаних активности са студентима
Анализа података из извештаја стручних служби – разрада индикатора за праћење квалитета студената	Центар за унапређивање квалитета - Радна група за праћење успешности и ефикасности студирања	Школска 2020/2021.	Разрађени индикатори за праћење квалитета студената

Испитивање студената о могућностима побољшања квалитета и успешности студирања користећи различите методе прикупљања података	Центар за унапређивање квалитета - Радна група за праћење успешности и ефикасности студирања	Школска 2018/2019.	Развијени инструменти за испитивање Извештај о резултатима
Конципирање нових студијских програма или модула у складу са постојећим потенцијалима Факултета	Управа Факултета Управници департмана Наставници и сарадници	До наредне акредитације 2019/2020.	Студијски програми или модули програма
Дефинисање индикатора са мерљивим показатељима квалитета на нивоу докторских студија	Веће за докторске студије Управа Факултета Центар за унапређивање квалитета - Радна група за праћење успешности и ефикасности студирања	До наредне акредитације 2019/2020.	Документ са дефинисаним индикаторима
Адаптирање програма и стручне праксе са новим трендовима на тржишту	Управа Факултета Управници департмана Центар за унапређивање квалитета - Радна група за праћење успешности и ефикасности студирања	До наредне акредитације 2019/2020.	Промене у студијским програмима
Направити обрасце у које би стручне службе уносиле податке из домена студијских програма	Управа Факултета Центар за унапређивање квалитета - Радна група за праћење успешности и ефикасности студирања Студентска служба	До наредне акредитације 2019/2020.	Обрасци стручних служби
Прикупљање података о индивидуалним активностима наставника и сарадника на пољу побољшања и унапређења квалитета наставе	Управници департмана Продекан за наставу	Стално	Месечни извештаји наставника и сарадника

Праћење дужине студирања Израда плана који би допринео смањењу дужине студирања	Радна група за праћење ефикасности и успешности студирања Продекан за наставу	2018.година	Извештаји Радне групе и план
Провера реализације изборних предмета са других департмана и утврђивање система мера за превенцију проблема	Радна група за праћење ефикасности и успешности студирања Продекан за наставу	2018-2019	Извештаји Радне групе и предлог мера
Преиспитивање и анализа листе изборних предмета	Радна група за праћење ефикасности и успешности студирања Продекан за наставу	2018-2019	Извештаји Радне групе и корекција листе изборних предмета
Преиспитивање и анализа оптерећења студената у изборним блоковима - усклађивање	Радна група за праћење ефикасности и успешности студирања Управник Центра	2018-2019	Извештаји Радне групе
Мотивација студената за активнији приступ изборним предметима са других студијских програма	Радна група за праћење ефикасности и успешности студирања	2018-2019	Извештаји Радне групе
Слушање страног језика од почетног нивоа	Радна група за праћење ефикасности и успешности студирања Управа Факултета	До наредне акредитације	Промена у студијским програмима
Измене у правилницима о основним, мастер и докторским академским студијама ради прецизнијег дефинисања услова студирања	Правна служба Центар за унапређивање квалитета - Радна група за праћење успешности и ефикасности студирања	2018-2019.	Донети нове правилнике или извршене измене претходних

Мере и активности за унапређење квалитета стандарда 4

- 1) Нове тенденције у развоју тржишта показују појављивања нових занимања која обављају наши дипломирани студенти, а за која у извесној мери нису довољно практично и стручно оспособљени – Ревидирање студијских програма у складу са потребама тржишта, посебно када је реч о новим занимањима које могу обављати студенти који су завршили Филозофски факултет.
- 2) Реално радно оптерећење студената може да буде веће него што је исказано кроз број ЕСПБ, на шта указују студентске анкете – Потребно је извршити проверу реалног радног оптерећења студената и ускладити га са потребним бројем ЕСПБ бодова.
- 3) Наставно особље, у жељи да што боље задовољи циљеве и исходе студијског програма, занемари радно оптерећење студената – Потребно је пратити реално оптерећење студената како не би дошло до преоптерећења услед захтева наставника током академске године.
- 4) Дужина студирања је знатно дужа него што би требало да буде за реализацију добро осмишљеног студијског програма – Потребно је пратити дужину студирања, посебно факторе који условљавају дуже студирање и на основу тога израдити план мера који би допринео смањењу дужине студирања.
- 5) Постоји извештајан број техничких проблема (почев од распореда часова) који отежавају реализацију изборних предмета са других департмана – Потребно је извршити проверу реализације изборних предмета са других департмана и утврдити тешкоће до којих долази током наставе. Такође, потребно је утврдити техничке проблеме који се јављају у реализацији изборних предмета на другим департманима и на основу тога дати систем мера за њихову превенцију.
- 6) Мотивисаност студената са других департмана који слушају један предмет у исто време са студентима матичног департмана којима је то обавезни предмет није једнака; истовремено предзнање које доносе ове две групе студената није исто – Потребно је урадити преиспитивање листе изборних предмета и усклађивање свих група студената који слушају одређени изборни предмет. То би омогућило да се превазиђу пропусти који се јављају у пракси, да студенти са других департмана који су нижих година студија бирају предмете који су на матичним департманима на трећој или четвртој години студија.
- 7) Број ЕСПБ на предметима и радно оптерећење студената у истом изборном блоку варира, што доводи до две последице: 1) студенти који слушају различите предмете у истом изборном блоку нису подједнако оптерећени; 2) број кредита које студенти сакупе у току школовања није исти – Потребно је преиспитати оптерећење студената у изборним блоковима и урадити усклађивање у циљу постизања подједнаког оптерећења.

- 8) Студенти сматрају да предмети које слушају на другим студијским програмима нису довољно прилагођени њиховим потребама – Потребно је мотивисати студенте у смислу потребе за стицањем општих знања из других студијских програма, што је важно, како за њихову општу културу, тако и са аспекта интердисциплинарности и повезаности различитих дисциплина.
- 9) Студенти немају довољно предзнања да похађају курс страног/ другог страног језика – Потребно је направити план који би студентима омогућио слушање страног језика од почетног нивоа А1 Заједничког европског оквира за језике.
- 10) Није потпуно јасно да ли су у свим студијским програмима предмети коректно класификовани као СА, ТМ, АО или НС. Многи предмети су комплексни и не могу се лако класификовати у ове 4 категорије. Неки студијски програми можда садрже већи број обавезних предмета него што је потребно за потпуно остваривање циљева и исхода образовања, на уштрб изборних предмета. На неким студијским програмима не нуди се довољно разноврсних изборних предмета; мада је на свим студијским програмима формално задовољен минимални фактор изборности, суштинска разноврсност није постигнута.
- 11) С обзиром на сложену структуру Филозофског факултета, идеја да се студентима омогући бирање изборних предмета из других студијских програма (из тзв. 'заједничког корпуса') није у потпуности заживела у пракси. Стога је потребно да стручне службе Филозофског факултета осмисле начине на који ће ти предмети бити суштински, а не само формално, доступни студентима, али такође и прецизно дефинитисати статус ЕСПБ кредита стечених кроз ове изборне предмете у укупном корпусу бодова које студент сакупи у току школске године.
- 12) Анализа квалитета студијских програма такође је показала да је потребно све студијске програме преиспитати посебно у домену прецизнијег, конкретнијег и стандардизованијег дефинисања исхода учења, и њиховог усаглашавања, са једне стране, са циљевима студијског програма и исходима образовања, и, са друге стране, са наставним методама и начином и критеријумима оцењивања, како би систем оцењивања могао бити у потпуности заснован на мерењу исхода учења. Ово ће бити један од приоритетних послова Центар за унапређење квалитета и већа департмана у наредном периоду, посебно у припреми за нови циклус акредитације.
- 13) Исходи учења су важан аспект унапређивања квалитета у коме је значајно и мишљење студената, стога и они треба да буду укључени. Предлог Радне групе за праћење успешности и ефикасности студирања је да се осмисли упитник, интервју или неки други инструмент како би се од студената добила информација о перцепцији студената о сопственим постигнућима у погледу дефинисаних исхода учења, али и организовати радионице за студенте у сарадњи са Студентским парламентом Филозофског факултета у Нишу на којима би се студенти упознали шта су то исходи учења и образовања, који су исходи за одређене студијске програме и на који начин ти исходи могу да прилагоде потребама студената за рад код будућег послодавца.

- 14) Мада је примењена квантитативна формула за исказивање радног оптерећења показала да су ЕСПБ бодови реално формулисани за све курсеве, ипак би требало ово питање подробније анализирати и преиспитати, кроз различите мерљиве индикаторе и са различитих становишта. Стога, подаци добијени пре свега путем студентске евалуације али и испитивања других категорија (свршених студената, послодаваца) могу да пруже значајне информације о широј перцепцији квалитета студијских програма. Ми ћемо се овде задржати на перцепцији садашњих студената.
- 15) Студијске програме врло ретко уписују студенти из северних и централних региона Србије, нема студената из ширег региона или иностранства. За упис на неке студијске програме у протеклом периоду се пријављивао мањи број кандидата од предвиђених места, нарочито за студијске програме филологије (нпр. *Србистика, Руски језик и књижевност Француски језик и књижевност*).
- 16) Студенти нису у великој мери мотивисани да конкуришу за програме мобилности и размене студената. Разлози могу бити различити, али вероватно значајну улогу имају финансијске могућности студената и ниво познавања страног језика који би им омогућио да прате наставу у иностранству.
- 17) Још увек нису донети сви правилници који се тичу мобилности студената, нарочито признавања кредита које студенти остваре на иностраној високошколској институцији.
- 18) У наредном периоду биће потребно периодично спроводити детаљну анализу података из извештаја стручних служби како би се пратио квалитет студената и њихова успешност преко три дефинисане групе индикатора. Такође је могуће даље разрадити шири спектар индикатора за праћење квалитета студената, прилагођених условима на студијским програмима Филозофског факултета.
- 19) Центар за унапређење квалитета - Радна група за праћење успешности и ефикасности студирања могла би да осмисли још један кластер питања за анкетирање студената која би била директније усмерена на квалитет и успешност студената, и њихову мотивисаност, али и сакупити податке о перцепцији потенцијалних студената, о њиховој перцепцији атрактивности и квалитета студијских програма (ученици средњих школа, кандидати пријављени за полагање пријемног испита и на припремној настави, студенти нижих година других сродних факултета, и слично).
- 20) Активности за унапређење квалитета у домену мобилности студената требало би да се усмере: 1) на мотивисање студената да аплицирају за постојеће програме студентске размене; 2) на интензивирање рада на прикључивању Универзитета у Нишу програмима међународне сарадње који посебно подстичу размену студената; 3) на конципирање нових студијских програма или модула постојећих студијских програма који би били атрактивни за студенте из ширег региона, као и програма на страним језицима који би привукли студенте из иностранства.

- 21) У овом циклусу самовредновања стандарду 4 посвећена је посебна пажња, првенствено стога што Факултету предстоји нови циклус акредитације, који пружа прилику да се отклоне уочени недостаци, слабости и проблеми, и да се унесу побољшања која ће унапредити квалитет студијских програма. У наредном периоду Центар за унапређење квалитета треба да се позабави дефинисањем индикатора у областима у којима недостају мерљиви показатељи квалитета. То се првенствено односи на највиши, трећи ниво академских студија. Неопходно је осмислити мерљиве и објективне индикаторе за квалитет докторских студија, које имају низ специфичности у поређењу са нижим нивоима студија.
- 22) Значајан сегмент би могао бити адаптирање стучне праксе најновијим трендовима на тржишту. Наиме, за сада стручна пракса је фокусирана на припрему за рад свршених студената у школи, медијима, центрима за социјални рад. Међутим, како пример свршених студената англистике показује, свршени студенти Филозофског факултета све чешће се запошљавају у приватне (ИТ) фирме, међународне корпорације, државне службе. Стога би требало размислити да ли део стручне праксе треба организовати у фирмама и институцијама с којима до сада Филозофски факултет није имао сарадњу у области организовање стручне праксе студентима.
- 23) Направити обрасце у које би стручне службе уносиле податке који би омогућили валидну анализу за потребе праћења и унапређења квалитета у домену унапређења квалитета студијских програма
- 24) Прикупљање података о индивидуалним активностима наставника и сарадника на пољу побољшања и унапређења квалитета наставе. У оквиру месечних извештаја би се могао додати део у коме би наставници и сарадници могли да уписују активности које су индивидуално применили у домену унапређења наставе.

Стандард 5 – Квалитет наставног процеса

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Кораци у квалитету обезбеђивања наставног процеса			
Развој процедура за праћење и вредновање наставног процеса: израда формулара и извештаја, везано за реализацију наставе	Центар за унапређење квалитета – Радна група за осигурање и унапређење квалитета наставе	2019/2020	Извештај Радне групе за осигурање и унапређење квалитета наставе; Формулари
Већа ажурност наставника у предаји записника са спроведених испита Служби за наставу и студентска питања	Служба за студентска питања Продекан за наставу	Стално	Извештаји Службе за студентска питања о предатим записницима у сваком испитном року
Понуда свих страних језика свим студијским програмима и нивоима студија у наредном акредитационом циклусу	Центар за стране језике Управници департмана Наставници и сарадници	До наредне акредитације 2019/2020.	Студијски програми у којима су понуђени сви страни језици као изборни предмети
Ажурирање књига наставника на сајту Факултета	Управници департмана Наставници	Стално	Извештаји Центра за унапређење квалитета – Радна група за осигурање и унапређење квалитета наставе
Праћење редовности одржавања консултација	Продекан за наставу Центар за унапређење квалитета – Радна група за осигурање и унапређење квалитета наставе	Стално	Извештаји Центра за унапређење квалитета – Радна група за осигурање и унапређење квалитета наставе

Мотивација наставника и сарадника за развој стручних и методичких компетенција	Продекан за наставу Центар за унапређење квалитета – Радна група за осигурање и унапређење квалитета наставе	Стално	Извештаји о реализованим састанцима или другим активностима који се тичу мотивације наставника
--	---	--------	--

Мере и активности за унапређење квалитета стандарда 5

- 1) Неажурно предавање записника са спроведених испита Служби за наставу и студентска питања може довести до застоја у реализацији активности које реализује Центар за унапређивање квалитета и може непосредно утицати и на студенте, јер се дешавало да у неком испитом року пријаве испит који су положили, а о томе нису имали информацију. Такви случајеви могу се евидентирати посебно када је реч о испитима који се полажу писаним путем, јер преглед тих радова траје дуже и често се поклопи са временом када је потребно пријавити тај испит за наредни рок. То је посебно изражено у септембарском и октобарском испитном року који трају краће, а студенти их користе да би стекли услов за упис у наредну годину.
- 2) Примећено је да не постоји равноправна понуда страних језика у свим студијским програмима и на свим нивоима студија. Примера ради, на студијском програму основних академских студија социјалне политике и социјалног рада понуђен је само један страни језик.
- 3) Мада се редовно врши ажурирање података који се налазе на сајту Факултета, ипак је неопходно редовније ажурирање које се односи на књиге наставника, како се не би јавила неусаглашеност података који се налазе на сајту са подацима из акредитационог материјала.
- 4) Консултације су саставни део образовног процеса, те је неопходно њихово редовно одржавање у терминима који су дати на сајту Факултета.
- 5) У анализи резултата студенских анкета уочен је још један мањи, али значајан проблем. Наиме, оцена о редовности одржавања консултација редовно је била нижа од осталих оцена код приметно великог броја наставника и сарадника на свим студијским програмима. Будући да је уочен тако велики несклад између перцепције студената и перцепције самих наставника и сарадника, који наводе да консултације одржавају редовно као и наставу, детаљнијом анализом чињеница дошло се до закључка да је извор проблема у томе што се подаци о променама термина за консултације наставника не ажурирају редовно на интернет страници Факултета. Термини за консултације наставника мењају се готово сваког семестра, како би се ускладили са распоредом часова студената, и како би наставници били доступни студентима у време када они немају наставу. Термини објављени на сајту такође ће морати да се ажурирају сваког семестра, како би студенти били тачно информисани о доступности наставника.
- 6) Наставници и сарадници нису довољно посвећени организовању ваннаставних активности које би доприносиле развијању укупних

компетенција студената. Филолошки департмани и Центар за стране језике редовно помажу студентима у организовању ваннаставних активности (Руско вече, Грчко вече, Ирско вече, Студентски дневни лист, студентске представе, и слично), али би и други департмани требало да осмисле неке активности, првенствено оне које доприносе развијању практичних вештина студената

- 7) Недостатак потпуно адекватно опремљених просторија за интерактивно учествовање студената и наставном процесу. То се пре свега односи на фонолабораторије за рад на филолошким департманима

Стандард 6 – Квалитет научно-истраживачког рада

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Кораци у квалитету научно-истраживачког рада			
Дефинисање прецизних и јасних индикатора који би се могли користити као мерљиви показатељи за праћење и унапређење квалитета у домену повезаности научног и наставног рада	Центар за унапређење квалитета Радна група за квалитет научно-истраживачког рада Продекан за научно-истраживачки рад	2018/2019. година	Документ о показатељима и записници са седница
Развијање позитивног става према анонимним рецензијама за све научне публикације	Центар за унапређење квалитета Радна група за квалитет научно-истраживачког рада Продекан за научно-истраживачки рад	Стално	Записници са састанака
Иницирање промене законске регулативе везано за одсуство за завршетак докторске тезе или писање монографија	Центар за унапређење квалитета Радна група за квалитет научно-истраживачког рада Продекан за научно-истраживачки рад	2018/2019. година	Записници са састанака
Мотивисање наставника и сардника за укључивање у пројекте Министарства просвете и науке	Центар за унапређење квалитета Радна група за квалитет научно-истраживачког рада Продекан за научно-истраживачки рад	Стално	Записници са састанака

	Управа Факултета		
Мотивисање наставника и сардника за конципирање нових пројеката чији би носилац био Филозофски факултет	Центар за унапређење квалитета Радна група за квалитет научно-истраживачког рада Продекан за научно-истраживачки рад Управа Факултета	Стално	Записници са састанака
Мотивисање наставника и сардника за конкурисање код међународних институција и фондација за финансирање научно-истраживачких пројеката	Центар за унапређење квалитета Радна група за квалитет научно-истраживачког рада Продекан за научно-истраживачки рад Управа Факултета Продекан за међународну сарадњу	Стално	Записници са састанака
Развијање издавачке делатности на Факултету	Центар за унапређење квалитета Радна група за квалитет научно-истраживачког рада Продекан за научно-истраживачки рад Управа Факултета	Стално	Записници са састанака
Развијање нових програма докторских академских студија	Центар за унапређење квалитета Радна група за квалитет научно-истраживачког рада Продекан за научно-истраживачки рад Управа Факултета Наставници и сарадници Филозофског факултета	Стално	Записници са састанака Записници са седница департмана
Награђивање наставника и сарадника за објављивање радова на SCI листи	Управа Факултета	Стално	Правилник о награђивању Одлуке

Формирање и ажурирање базе података о истраживачким капацитетима Факултета	Центар за унапређење квалитета Радна група за квалитет научно-истраживачког рада Продекан за научно-истраживачки рад	2018/2019.година	Формирана база Записници са састанака
Развијање сарадње у оквиру Универзитета у циљу развоја интердисциплинарних истраживања	Центар за унапређење квалитета Радна група за квалитет научно-истраживачког рада Продекан за научно-истраживачки рад Управа Факултета	Стално	Записници са састанака
Доношење документа са прецизно утврђеним методама, поступцима и активностима за процењивање научно-истраживачког рада и његове повезаности са образовним и стручним радом на Факултету	Центар за унапређење квалитета Радна група за квалитет научно-истраживачког рада Продекан за научно-истраживачки рад Управа Факултета	2018/2019.година	Документ
Осмишљавање система активности за поједностављење сакупљања података о испуњености стандарда у домену научно-истраживачког рада	Центар за унапређење квалитета Радна група за квалитет научно-истраживачког рада Продекан за научно-истраживачки рад	2018/2019.година	Обрасци, формулари, извештаји наставника, сарадника и стручних служби

Мере и активности за унапређење квалитета стандарда 6

- 1) Нема довољно прецизних и јасних индикатора који би се могли користити као мерљиви показатељи за праћење и унапређење квалитета у домену повезаности научног и наставног рада. Наиме, осим праћења литературе предвиђене силабусима одређених предмета, и праћења референтности научних публикација наставника приликом избора у звања и именовања ментора на мастер и докторским студијама, неопходни су и други показатељи. Потребно је дефинисати још јасних и мерљивих индикатора

- 2) Потребно је развијати позитиван став према анонимним рецензијама за све научне публикације. За сада су анонимне рецензије прихваћене као стандард само за боље рангиране научне часописе, али би ту праксу требало уводити и у процес рецензирања других научних публикација, где год је то могуће
- 3) Законска регулатива која је тренутно на снази не оставља довољно простора за институционалну, академску и колегијалну подршку наставницима, а посебно сарадницима, у научном раду. Наиме, Законом о раду и Посебним колективним уговором предвиђено је да сарадници немају права на плаћено већ само на неплаћено одсуство за завршетак докторске тезе. То не погодује развоју научног подмлатка на Факултету. Било би неопходно покренути измену ових прописа, како би Факултет, уколико то дозвољавају друге околности (квалитетна покривеност наставе и других обавезних активности на студијском програму, и слично), могао да пружи бољу подршку свом научном подмлатку. У ранијем периоду, чак ни наставницима и сарадницима који су били стипендисти међународних програма за научно и стручно усавршавање Факултет није одобравао плаћено, већ неплаћено одсуство. Та је пракса промењена на Факултету у овом извештајном периоду, али би требало покренути иницијативу да се то прецизно утврди на нивоу Закона и Посебног колективног уговора
- 4) Потребно је мотивисати још већи број наставника и сарадника за ангажовање на конципирању и реализацији пројеката основних истраживања Министарства просвете и науке. Број наставника и сарадника ангажованих на пројекту растао је у протеклом периоду али још увек однос ангажованих на пројектима према укупном броју наставника и сарадника на Факултету не прелази 50%. Овако неповољан однос првенствено је одраз чињенице да на пројектима није ангажован довољан број млађих научника, нарочито оних у звању сарадника. На то вероватно утиче и финансијски аспект, односно рестриктивна политика финансирања пројеката, али је у наредном периоду потребно наћи начин да се што већи број млађих научника прикључи пројектима.
- 5) У наредном периоду потребно је интензивније радити на конципирању и реализацији међународних научноистраживачких пројеката. Потребно је јачати међународну сарадњу у домену научних истраживања, и иницирати више заједничких пројеката са партнерским институцијама из иностранства. Мада је информисаност наставника и сарадника о могућностима и процедурама за конкурисање код међународних фондова знатно боља него у протеклом периоду, потребно је радити на јачању институционалне подршке Факултета у тој области, на пример, едукацијом запослених у стручним службама за пружање помоћи у изради пројектне документације, едукацијом млађих наставника и сарадника за припрему пројектне документације, и слично.
- 6) Важно је радити на мотивисању наставника, сарадника и студената у области научноистраживачког рада у виду додела годишњих признања за најуспешнија научна достигнућа наставника, сарадника и студената свих студијских програма Филозофског факултета.
- 7) Неопходно је радити на подстицању развоја научног подмлатка факултета, кроз програме стручног усавршавања, олакшану организацију одласка у друге научне институције, помоћ факултета у финансирању доктората и стручних усавршавања и подстицање укључивања

студената у научноистраживачки рад.

- 8) Неопходно је интензивирање активности око формирања и ажурирања базе података о тренутним истраживачким капацитетима Факултета и правовременог информисања истраживача факултета о могућностима за унапређење истраживачких резултата и потенцијала.
- 9) Потребно је радити на развијању и унапређењу сарадње у оквиру Универзитета, која би довела до бољег искоришћавања опреме и стварања могућности за квалитетнија и разноврснија интердисциплинарна истраживања.
- 10) Потребно је даље радити и на унапређењу квалитета издавачке делатности, увођењем још ригорознијих процедура за рецензирање публикација, и још виших стандарда у погледу квалитета публикација.
- 11) Потребно је да у наредном периоду Центар за унапређење квалитета ради на прецизнијем утврђивању метода, поступака и активности, заснованих на претходно утврђеним индикаторима, које ће се примењивати у процењивању квалитета не самог научноистраживачког рада, већ првенствено повезаности научноистраживачког, образовног и стручног рада на Факултету.
- 12) Потребно је да у наредном периоду Центар осмисли активности које би олакшале и поједноставиле сакупљање података о испуњености стандарда квалитета у домену научноистраживачког рада, на пример, кроз формулисање једноставних образаца и формулара за појединачне извештаје наставника и сарадника и групне извештаје департмана и стручних служби, у којима ће бити спецификовани сви аспекти научног рада релевантни за праћење квалитета у складу са стандардом б.

Стандард 7 – Квалитет наставника и сарадника

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Кораци у унапређењу квалитета наставника и сарадника			
Унапређивање квалитета педагошког рада наставника	Центар за унапређивање квалитета Радна група за обезбеђивање квалитета наставе Продекан за наставу	Стално	Записници са састанака и реализованих активности
Пажљиво планирање кадрова за обезбеђење подмлатка у складу са реалним потребама студијског програма	Управа Факултета Управници депртмана	Стално	Израда плана за развој подмлатка на департманима
Перманентно упознавање наставника са критеријумима предвиђеним за избор у више звање и изменама уколико до њих дође	Управа Факултета Управници департмана	Стално	Записници са састанака департмана
Подстицање наставника и сарадника за испуњавање критеријума постављених за избор и напредовање	Управа Факултета Управници департмана	Стално	Документ о систему подстицања изузетних постигнућа Записници са састанака департмана
Ангажовање наставника и сарадника на осавремењавању студијских програма	Управници департмана Наставници	Стално	Записници са састанака департмана

Мере и активности за унапређење квалитета стандарда 7

- 1) Унапређивање квалитета педагошког рада наставника – мада Филозофски факултет у великој мери испуњава захтеве везане за квалитет наставника и сарадника у протеклом периоду су идентификоване области у којима је могуће и потребно даље радити. То се пре свега односи на унапређивање педагошких компетенција наставника, јер је није довољно само формално испуњење услова за избор у више звање у виду броја бодова, већ је важно развијати педагошке, стручне, социјалне и моралне квалитете наставника.
- 2) Пажљиво планирање кадрова за обезбеђење подмлатка у складу са реалним потребама студијског програма – приметно је да постоји неуједначеност по питању обезбеђења подмлатка на свим студијским програмима. У наредном периоду, потребно је озбиљније планирати младе кадрове у складу са реалним потребама студијског програма. У складу с тим предлаже се израда плана за обезбеђивање подмлатка који би био усаглашен са развојем студијских програма.
- 3) Перманентно упознавање наставника са критеријумима предвиђеним за избор у више звање и изменама уколико до њих дође – мада су наставници и сарадници упознати са критеријумима избора у звање, ипак се јављају бројна питања и недоумице у вези са вредновањем појединих радова и сл. Како би се отклонио такав недостатак потребно је перманентно радити на информисању наставника и сарадника, посебно у делу измена до којих може доћи.
- 4) Подстицање наставника и сарадника за испуњавање критеријума постављених за избор и напредовање – мада је дужност и обавеза наставника да испуњавају минималне критеријуме за избор у више звање, ипак је потребно водити рачуна и о наставницима који имају већу научну продукцију и објављују радове у часописима са *SCI* листе. Ови наставници нису ни на који начин додатно мотивисани од стране Факултета, а чине велике напоре како би остварили изузетне резултате. У том смислу неопходно осмислити систем подстицања који би мотивисао већи број наставника за остваривање бољих резултата.
- 5) Ангажовање наставника и сарадника на осавремењавању студијских програма – у складу са визијом развоја Факултета неопходно је перманентно осавремењавање студијских програма у чему се очекује значајно ангажовање наставника и сарадника. Модернизација наставних програма треба да буде усмерена ка задовољавању друштвених потреба, односно да буде у складу са потребама праксе.

Стандард 8 – Квалитет студената

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Кораци у унапређењу квалитета студената			
Проширење анализе стандарда укључивањем додатних елемената као што су регионална заступљеност и мобилност студената као и података о школама из којих студенти долазе	Радна група за праћење успешности и ефикасности студирања	2019-2020. година	Записници са састанака, анализе
Прецизније дефинисати параметре који се узимају као индикатори успешности	Радна група за праћење успешности и ефикасности студирања Управник Центра	2019-2020. година	Записници са састанака, Дефинисани стандарди
Осмишљавање процедура за самоевалуацију наставника и сарадника и образаца вођење евиденције о пролазности на испитима и успеху студената	Радна група за праћење успешности и ефикасности студирања Управник Центра	2019-2020. година	Записници са састанака, Обрасци
Осмишљавање образаца које би Већа департмана достављала Центру за унапређивање квалитета везано за анализу успешности након сваког испитног рока	Радна група за праћење успешности и ефикасности студирања Управник Центра	2019-2020. година	Обрасци Записници са састанака
Прецизнија спецификација нивоа знања студената потребних за одређене оцене	Радна група за праћење успешности и ефикасности студирања Наставници Управници департмана Продекан за наставу	2019-2020. година	Записници, Извештаји, Спецификација нивоа знања

Преиспитивање начина оцењивања на свим предметима	Радна група за праћење успешности и ефикасности студирања Наставници и Управници департмана	2019-2020. година	Записници са седница департмана, Извештаји
Укључивање студената у рад Већа департмана, посебно у домену оцењивања и успешности	Радна група за праћење успешности и ефикасности студирања Студентски парламент	2019-2020. година	Записници са седница департмана, Записници са седница Студентског парламента

Мере и активности за унапређење квалитета стандарда 8

- 1) Могућност проширења анализа стандарда укључивањем неких додатних елемената, индикатора и параметара, осим начина селекције нових студената и начина оцењивања на предметима. Квалитет студената може се посматрати и кроз индикаторе као што је регионална заступљеност и мобилност студената, из којих школа студенти долазе.
- 2) Прецизније дефинисање параметара који се узимају као индикатори успешности. На пример, када је реч о пролазности студената на испиту, потребно је анализирати број и проценат студената који успешно заврше одређени курс у току академске године у којој су га први пут слушали, пре него процентуалну пролазност студената на испиту у одређеном испитном року (број студената који су испит положили према броју пријављених студената и оних који су изашли на испит).
- 3) Осмишљавање процедура за самоевалуацију наставника и сарадника, и образаца за вођење прецизне евиденције о пролазности на испитима и успеху студената. Могуће је осмислити обрасце за извештаје које би наставници и сарадници подносили Већу департмана након сваког испитног рока, у којима би сам наставник сачињавао анализу успеха студената, уз објашњење евентуалних одступања од равномерне кривуље дистрибуције оцена.
- 4) Осмишљавање образаца на којима би Већа департмана достављала Центру за унапређење квалитета анализе успешности студената након сваког испитног рока. Ови подаци допринели би прецизности анализа које се тичу квалитета оцењивања студената.

- 5) У домену информисања студената о унапред утврђеним стандардима за оцењивање, потребно је у силабусе унети и прецизнију спецификацију нивоа знања потребних за одређене позитивне оцене, а не само минимума знања неопходног да би се испит положио најнижом позитивном оценом. Будући да се примедбе и коментари студената у периодичним анкетама често тичу нејасних захтева за постизање високих оцена на испитима и предиспитним обавезама, ова мера би свакако утицала на бољи квалитет оцењивања.
- 6) Преиспитивање начина оцењивања на свим предметима свих студијских програма, у склопу припрема за њихову реакредитацију. На свим Већима департмана потребно је покренути активности за преиспитивање, анализу и побољшање дефинисања исхода образовања на студијском програму и исхода учења на свим предметима. Стога ће бити потребно преиспитати и кориговати предвиђене начине оцењивања на предметима, како би били што боље усаглашени са исходима учења.
- 7) Мотивисање већег броја студената да се укључе у праћење квалитета. Учешће студената у овој области ограничено је на учешће њихових представника у раду Наставно научног већа (20%), Центра за унапређење квалитета, и Савету Факултета, и на учешће у редовним студентским анкетама. Било би неопходно да се већи број студената укључи и у активности својих већа департмана, где на најнепосреднији начин могу учествовати у обликовању стандарда квалитета у важним областима као што су дефинисање исхода учења, усаглашавање и прецизно дефинисање садржаја, форме и стандарда оцењивања, и начина вредновања предиспитних обавеза.

Стандард 9 – Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Кораци у унапређењу квалитета библиотечких и информатичких ресурса			
Решавање проблема простора у читаоници библиотеке	Управа Факултета	2020. године	Планови и записници са састанака
Решавање проблема магацинског простора за библиотечки фонд	Управа Факултета	2020. године	Планови и записници са састанака
Преиспитивање и корекције <i>Правилника о уџбеницима</i> на већима департмана	Управници департмана Продекан за научно истраживачки рад Правна служба	2020. године	Донет коригован Правилник
Набавка нових уџбеника, литературе и дидактичких средстава	Управа Факултета Библиотека	2020. године	Списак нових уџбеника
Равномерна распоређеност библиотечког фонда у односу на све студијске програме	Управа Факултета Управници департмана Библиотека	2018-2019. година	Записници са састанака
Набавка нове опреме и лиценцираних програма	Управа Факултета Рачунарски центар	Стално	Записници са састанака и списак нове опреме
Континуирана обука запослених у стручним службама за коришћење информатичких ресурса	Управа Факултета Рачунарски центар	Стално	План обуке Извештај о реализацији

Мере и активности за унапређење квалитета стандарда 9

- 1) У наредном периоду, Филозофски факултет ће наставити да прати и унапређује квалитет библиотечких ресурса. Посебно би требало да буду интензивне активности за решавање проблема простора у читаоници библиотеке и магацинског простора за библиотечки фонд. И даље би требало водити бригу о савремености литературе која се набавља за библиотеку и усклађености са потребама студијских програма.
- 2) У примени *Правилника о уџбеницима* у протеклом периоду нису уочени недостаци који би захтевали измену *Правилника*. Ипак, у предстојећем периоду Факултет ће иницирати преиспитивање *Правилника о уџбеницима* на већима департмана, како би се евентуалне сугестије наставника и сарадника могле искористити за побољшање квалитета уџбеника, или процедура за објављивање уџбеника. *Правилник о издавачкој делатности* ажуриран је 2011. године, а његова примена ће се пратити у наредном периоду ради уочавања могућих недостатака.
- 3) Неопходно је редовно ажурирати уџбенике и другу литературу у погледу квалитета и квантитета према потребама наставних предмета и стимулирати наставнике и сараднике за писање уџбеника и друге литературе за предмете на којима су ангажовани.
- 4) У наредном периоду Факултет ће рационално користити наменска средства за осавремењавање библиотечког фонда имајући у виду потребу за равномерном заступљеношћу литературе за све студијске програме. Користиће средства из донација и међународних пројеката за додатно финансирање издавачке делатности и набавку литературе и информатичке опреме.
- 5) Факултет ће континуирано пратити савременост информатичких ресурса и благовремено набављати нову опрему и лиценциране програме. Обезбедиће континуирану обуку запослених и студената у циљу ефикасног коришћења информатичких ресурса.
- 6) У наредном периоду наставиће се планиране активности за развијање информатичких ресурса. У овој области потребно је перманентно пратити квалитет, јер она у знатно већој мери од других области захтева динамично прилагођавање развоју нових технологија.

Стандард 10 – Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Кораци у унапређењу квалитета управљања високошколском установом и квалитета ненаставне подршке			
Транспарентност рада органа управе	Декан Продекани Управници департмана Студентски парламент Рачунарски центар	Стално	Транспарентност и видљивост на сајту Факултета
Усавршавање система електронског приступа ресурсима Факултета у циљу поједностављивања извршавања обавеза.	Управа Факултета Рачунарски центар	Стално	Одлуке са састанака, Планови за обуку, Извештаји о реализацији
Мотивисање ненаставног особља на даље усавршавање у складу са потребама институције према стандардима квалитета.	Управа Факултета Рачунарски центар Сви радници стручних служби	2018-2020.год	Записници са састанака, Потврде о усавршавању
Развој добре праксе комуникације са стручним службама Факултета.	Управа Факултета Сви радници стручних служби	Стално	Записници са састанака
Побољшање функционисања Секретаријата и осталих служби Факултета.	Управа Факултета	Стално	Записници са састанака
Подизање нивоа сарадње са студентима из Студентског парламента.	Управа Факултета Студентски парламент Сви радници стручних служби	Стално	Записници са састанака

Даљи развој дигитализације на Факултету	Управа Факултета Рачунарски центар Сви радници стручних служби	Стално	Планови за развој дигитализације Записници са састанака
Унапређење ефикасности рада Канцеларије за сарадњу са студентима	Управа Факултета Канцеларија за сарадњу са студентима	Стално	Планови за унапређење ефикасности рада Извештаји и записници са састанака
Повећање обима и квалитета стручних и методичких семинара за студенте који су окончали своје студије	Управа Факултета Центар за образовање наставника	Стално	Извештаји о одржаним семинарима
Активности на промовисању Факултета	Управа Факултета Тим за промоцију	Стално	Планови и Извештаји са промотивних активности

Мере и активности за унапређење квалитета стандарда 10

- 1) Усавршавање добре праксе комуникације са стручним службама Факултета.
- 2) Побољшање функционисања Секретаријата и осталих служби Факултета.
- 3) Подизање нивоа сарадње са студентима из Студентског парламента.
- 4) Даљи развој дигитализације на Факултету.
- 5) Унапређење ефикасности рада Канцеларије за сарадњу са студентима.
- 6) Повећање обима и квалитета стручних и методичких семинара за студенте који су окончали своје студије.
- 7) Увођење електронских система који омогућавају регулисање студентских обавеза на даљину.
- 8) Уређење званичног сајта Факултета битно би утицало на побољшање прегледности информација о раду органа управљања и стручних служби. Сви подаци који подлежу Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја морају се редовно и благовремено

објављивати и ажурирати на сајту Факултета. Мултиплатформско присуство података о Факултету у облику презентација на интернету би омогућило увид у пропусте и добру праксу у раду свих органа Факултета, што би значајно утицало на транспарентност рада саме високошколске установе.

- 9) Упознавање и мотивисање ненаставног кадра за могућности усавршавања, и укључивање у одговарајуће програме стручног усавршавања. Перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља. Могућности континуираног усавршавања и додатног образовања ненаставног особља свих нивоа стручна спреме потребни су како у оквиру самог Факултета, тако и ван саме високошколске институције.
- 10) Координисање активности свих органа Факултета у циљу унапређења рада на постојећим студијским програмима, и стварање услова за оснивање нових.
- 11) Обука административних радника за учешће у Еразмус и Темпус пројектима, као и формирање Заједнице Филозофско/Филолошких факултета Југоисточне Европе.
- 12) Активности на промовисању Факултета у циљу мотивисања матураната да студије похађају на Филозофском факултету, у циљу смањења одлива омладине у друге крајеве земље, као и популаризација високошколског образовања у циљу повећања удела високообразованих у општој структури становништва.

Стандард 11 – Квалитет простора и опреме

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Корази у унапређењу простора и опреме			
Активности на решавању проблема простора неопходног за рад	Управа Факултета	2020. година	Планови и записници са састанака
Активности на решавању недовољног простора у читаоници библиотеке и магацинског простра за библиотечки фонд	Управа Факултета	2020. година	Планови и записници са састанака
Опремање додатних учионица компјутерском опремом и интернетом	Управа Факултета	2020. година	Планови и записници са састанака
Прикупљање документације и средстава за изградњу новог објекта	Управа Факултета	2019. година	Записници са састанака
Прикупљање документације и средстава за изградњу амфитеатра на отвореном	Управа Факултета	2020. година	Планови и записници са састанака
Реконструкција дела кровне конструкције и кровног покривача	Управа Факултета	2019. година	Уговори, планови и записници са састанака

Реконструкција постојећих санитарних чворова	Управа Факултета	2019. година	Уговори, планови и записници са састанака
Уградња савремене опреме за дојаву пожара	Управа Факултета	2019. година	Уграђена опрема и извод из пописне документације
Замена унутрашњег осветљења	Управа Факултета	2018. година	Замењено унутрашње осветљење
Прикупљање документације и средстава за грејање помоћу топлотних пумпи	Управа Факултета	2019. година	Планови, друга документација и записници са састанака

Мере и активности за унапређење квалитета стандарда 11

- 1) Наставити пројекат прикупљања документације и финансијских средстава за изградњу новог објекта на делу парцеле у власништву Филозофског факултета у Нишу укупне бруто површине 2.790 м²;
- 2) Наставити пројекат прикупљања документације и финансијских средстава за изградњу Амфитеатра на отвореном у делу дворишта према Гимназији „Бора Станковић“ и „Стеван Сремац“ за организовање студентских трибина, културних манифестација и сличних догађаја како од факултетског, тако и од градског значаја;
- 3) Наставити започете активности за делимичну замену или реконструкцију кровне конструкције и кровног покривача постојеће зграде Филозофског факултета у Нишу;
- 4) Наставити започете активности за реконструкцију постојећих санитарних чворова;
- 5) Наставити започете активности замене дотрајале водоводне и канализационе инсталације у дворишту Факултета;
- 6) Наставити започету уградњу савремене опреме за дојаву пожара;

- 7) Наставити започету замену унутрашњег осветљења које није усклађено са делом Правилника о минималним критеријумима у погледу енергетске ефикасности у поступку јавне набавке добара који важи од 2017. године. (око 700 сијаличних места);
- 8) Наставити пројекат прикупљања документације и финансијских средстава за реконструкцију постојеће инсталације грејања и промена у грејање помоћу топлотне пумпе;
- 9) Наставити набавку лиценци од Microsoft-а за преко 300 рачунара.

Стандард 12 – Финансирање

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Кораци у Систему финансирања Факултета			
Даљи развој научно-истраживачке активности на Факултету;	Продекан за научно-истраживачки рад Наставници и сарадници	Стално	Планови пројеката и одобрени пројекти
Развој кадровске и техничке логистике за налажење, конкурисање и администрирање међународних пројеката	Продекан за међународну сарадњу, Канцеларија за међународну сарадњу	Стално	Извештај Канцеларије за међународну сарадњу и продекана
Планирање и реализација интерних пројеката	Продекан за научно-истраживачки рад Наставници и сарадници	2018	Планови пројеката и одобрени пројекти
Систем мера за стимулисање наставника и сарадника за учешће на међународним научно-истраживачким и другим пројектима	Управа Факултета, Продекан за финансије Продекан за међународну сарадњу,	Стално	Извештаји са састанака и предлог мера
Развијање комерцијалних услуга и већа сарадња са школама и другим партнерима из окружења	Управа Факултета, Центар за образовање наставника	Стално	Записници са састанака, уговори о сарадњи

Мере и активности за унапређење квалитета стандарда 12

- 1) У наредном периоду потребно је и даље радити на развоју научно-истраживачке активности на Факултету. Водећу улогу у том процесу има продекан за научно-истраживачки рад, као и сви наставници и сарадници Филозофског факултета.
- 2) Због великог значаја међународних пројеката, посебно финансијске добити коју Факултет може остварити на такав начин, потребно је радити на развоју техничке логистике за налажење, конкурисање и администрирање међународних пројеката. Посебну улогу у том процесу има продекан за међународну сарадњу, као и Канцеларија за међународну сарадњу која је формирана на Филозофском факултету.
- 3) Средства опредељена у буџету Републике Србије за финансирање наставно-научног процеса, често нису довољна за све оне захтеве који су планирани реформом високог образовања. У том контексту јавља се недостатак средстава из буџета који се понекада у ситуацијама када је то неопходно мора надоместити средствима из сопствених прихода Факултета. Из тог разлога на Филозофском факултету се планира реализација интерног пројекта у који би били укључени наставници и сарадници Факултета. У овом делу акционог плана потребно је ближе разрадити начин финансирања интерних пројеката.
- 4) Стимулисање за учешће на међународним научно-истраживачким и другим пројектима је важан корак у акционом плану који се односи на потребу за учешћем већег броја наставника и сарадника на домаћим и међународним пројектима. У том делу неопходно је направити систем мера за стимулисање наставника и сарадника како би аплицирали за учешће у пројектима.
- 5) Развијање комерцијалних услуга и већа сарадња са школама и другим партнерима из окружења – у овом делу потребно је разрадити могућности за остваривање комерцијалних услуга које је могуће остварити, с обзиром да је факултет непрофитна организација.

Стандард 13 – Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Улога студената у самовредновању			
Израда документа – плана	Студентски парламент	2018/2019.	Донет план
Реализација активности са студентима везана за информисање о значају културе квалитета	Студентски парламент Наставници и сарданици	Стално	Извештаји Студентског парламента
Активности са студентима на тему веће мотивације и активнијег укључивања у процесима унапређивања квалитета	Студентски парламент Наставници и сарданици	Стално	Извештаји Студентског парламента
Редовно обавештавање студената о предузетим активностима у циљу побољшања квалитета наставног процеса	Студентски парламент Радна група за праћење квалитета наставе	Стално	Извештаји Студентског парламента
Доношење одлуке о укључивању већег броја студената у рад Центра за унапређивање квалитета	Студентски парламент	2018/2019.	Записник са седнице Студентског парламента и одлука

Мере и активности за унапређење квалитета стандарда 13

- 1) Премда постоји развијена свест о значају културе квалитета код већег броја студената, ипак је присутна недовољна мотивисаност једног броја студената за учешће у активностима на унапређењу квалитета. Један од начина може бити да Студентски парламент донесе документ – план у коме ће бити јасно назначене активности које се планирају у циљу развоја културе квалитета студената. У том документу потребно је систематски планирати и организовати активности које ће допринети бољем информисању студената о значају унапређивања квалитета. Ове активности могу се реализовати на састанцима Студентског парламента или путем других начина деловања Студентског парламента.
- 2) *Online* анкета није организована на добровољној бази, што код неких студената изазива незадовољство. Питање добровољности анкете је једно од најслабијих тачака процеса самовредновања у делу анкетирања студената. Како би процес анкетирања био добровољан веома је важно организовати и реализовати активности путем којих би студенти били боље упознати са значајем квалитета рада Факултета и могућностима њиховог унапређивања.
- 3) Постоје студенти који су незаинтересовани и не желе да се укључе у активности за унапређење квалитета, што укључује и анкету. Имајући у виду активности које су предвиђене под тачком 1. а које се односе на осмишљавање система активности који ће допринети развоју културе квалитета, потребно је у оквиру ових активности посебно означити оне које се односе на већу мотивацију студената за учешће у процесу самовредновања. У том делу могуће је организовати различите радионице у које могу бити укључени представници Центра за квалитет, а све у циљу повећања заинтересованости студената и бољег разумевања потребе за унапређењем квалитета на Факултету.
- 4) У циљу отклањања сумње у анонимност анкете потребно је студентима детаљно објаснити како се подаци анкете прикупљају, анализирају и класификују као и образложити шта је циљ активности које су везане за самовредновање Факултета.
- 5) Потребно је да Студентски парламент у сарадњи са Центром за квалитет осмисли и спроведе активности у циљу веће информисаности и мотивације студената. Веома је важно да се ове активности реализују са што већим бројем студената како би се избегла опасност да се студенти не укључују у довољном броју.
- 6) Потребно је да Студентски парламент има планиране активности путем којих ће редовно обавештавати студенте о предузетим активностима у циљу побољшања квалитета наставног процеса. У том делу потребна је стална едукација студената и обавештавање о активностима које се предузимају на основу података добијених анкетирањем.

Стандард 14 – Систематско праћење и периодична провера квалитета

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Кораци у квалитету систематског праћења и периодичне провере квалитета			
Ангажовање једног администратора који би се искључиво бавио администрирањем послова везаним за унапређивање квалитета на Факултету	Управа Факултета Декан	2018.	
Повећање чланова Центра из редова стручних служби и Студентског парламента	Центар за унапређивање квалитета Управник Центра	2018.	Одлука о ангажовању нових чланова Центра
Израда акционог плана за период до 2020. године	Центар за унапређивање квалитета Управник Центра	Мај 2018.	Акциони план
Прецизно одређивање рокова за реализацију активности, посебно предаја извештаја и друге документације за које су задужене радне групе	Управник Центра Руководиоци радних група	Перманентно током године након обављених активности	Извештаји и друга документација
Израда планова, извештаја и друге документације неопходне за рад Центра	Управник Центра Руководиоци радних група	Стално	Документација: планови, извештаји, записници и др.

Мере и активности за унапређење квалитета стандарда 14

- 1) Због великог обима посла присутна је потреба за ангажовањем једног администратора који би се искључиво бавио питањима квалитета (како је то регулисано на неким другим факултетима). Током претходне године на пословима администрирања ангажован је један технички секретар, који је овај посао обављао уз своје редовне обавезе и дужности. Наиме, искуство је показало да је присутно велико оптерећење у домену администрирања свих активности везаних за проверу квалитета (отварање налога студената, припреме анкетања, припрема материјала за седнице Центра, вођење записника, припреме за процес анкетања, електронско прикупљање и систематизација података, приказ података у односу на департмане на свим годинама и нивоима студија; прикупљање извештаја радних група, њихова систематизација и послови око израде Извештаја о самовредновању). У складу с тим, може се констатовати да је присутан повећани обим послова и да је неопходно да се једна особа посвети само активностима које су везане за унапређивање квалитета Факултета.
- 2) Недовољан број чланова Центра из редова стручних служби и Студентског парламента. Из редова стручних служби и Студентског парламента ангажован је недовољан број чланова (по 2 члана). Имајући у виду све планиране активности Центра за унапређење квалитета, посебно у делу прикупљања података везаних за рад стручних служби, као и делу активности и веће партиципације студената у процесу провере квалитета неопходно је укључивање додатних чланова.
- 3) Недостатак акционог плана у претходном периоду (Последњи акциони план је донет до 2015. године). У циљу остваривања континуитета у процесу вредновања неопходно је доношење акционог плана за дужи временски период.
- 4) Непоштовање рокова за реализацију активности предвиђених планом Центра, што се посебно односи на предају извештаја појединих чланова радних група. Писање извештаја који садрже анализу стања и податке је обавезан део активности свих чланова радних група, међутим, током протекле године пракса је показала да не постоји довољна ажурност у припреми и предаји извештаја. У том циљу неопходно је предузимање адекватних мера на нивоу радних група како би се сви чланови мотивисали за обављање ових послова и задатака.
- 5) Израда планова, извештаја и друге документације неопходне за рад Центра. Као и у протеклом периоду неопходно је адекватно документовање свих активности везано за унапређивање квалитета Факултета. У том контексту на почетку сваке академске године потребно је доношење годишњег плана Центра, као и планова рада радних група. Током године након периодичних евалуација потребна је њихова анализа и усвајање на седницама Центра за унапређење квалитета. Значајна активност јесте израда Извештаја о самовредновању Факултета у коју су укључени сви чланови Центра, руководиоци радних група и управник Центра.

У Нишу, мај 2018. године

Центар за унапређење квалитета
Филозофског факултета у Нишу